

Muntligt

Tid: ca 30 minuter
Inga hjälpmedel

Namn:

Födelsedatum:

Testdatum:

Att göra det rätta

1. Förberedelse (10 min) + Test (15 min)

Alla lever livet på olika sätt och varje handling påverkar var och en av oss och människor runt oss. Många handlingar påverkar också miljön. Vissa tänker bara på sig själva medan andra gör sitt bästa för att göra det rätta för människor och miljö.

Del 1

Du har fått ett kort som beskriver en person som **gör det rätta**. Läs kortet och var förberedd på att återberätta det som står på kortet för din kamrat.

- Förklara varför du håller med/inte håller med om det som står på kortet.
Ge exempel från egna erfarenheter eller från något du till exempel har hört på TV eller läst om i tidningen.
- Diskutera även det som står på kortet med din kamrat.
Håller hen med/inte med om det som står på kortet? Varför/Varför inte?

Del 2

Välj minst två av nedanstående exempel i rutorna som handlar om att **göra det rätta**. Se till att välja andra ämnen än de ni redan diskuterat i del 1. Använd även några av nedanstående frågor för att hålla igång konversationen:

- Förklara varför du tycker att exemplen du valt är att **göra det rätta**?
- Är detta viktigt för dig personligen? Varför/Varför inte?
- Är detta varje människas ansvar eller samhällets ansvar?
- Vilken global påverkan skulle detta få om alla började tillämpa det?

Bekämpa barnarbete	Köpa second-hand		Återvinna elektronik	Bli vegan
Tänd inte lampor i onödan	Cykla/promenera	eget exempel?	Gå med i organisationer som WWF, Greenpeace och Red Cross	Säga nej till skräpmat
Odling sin egen mat	Sluta använda plastpåsar		Vara med i klimatprotester	Köpa elbil

Elevkort

Elevkort #1 Henrik

Jag tror att människor måste börja köpa saker second hand. Att överkonsumera och bara köpa nytt för att ha det "senaste" är onödigt och påverkar miljön negativt. Behöver du exempelvis en ny telefon så kan du vända dig till Swappie.

Swappie är en webbplats som säljer reoverade mobiltelefoner till mycket bra priser. Om du är intresserad av en relativt ny telefon eller har en mobiltelefon som du längre inte använder och vill sälja, kan du kontakta Swappie!

Elevkort #2 Celeste

När jag fick reda på hur McDonald's chicken nuggets produceras slutade jag äta dem. Hur kan man göra så mot djur? Det är oacceptabelt! Att veta att dessa djur transporteras världen runt i usla förhållanden för att sedan slaktas brutalt är vansinnigt och måste därför stoppas. Jag kommer aldrig mer att äta kött eller köpa exempelvis läder.

Jag läste nyligen att 7 miljoner människor, vilket i princip motsvarar hela världens befolkning, skulle kunna leva på en vegansk diet för att maten räcker till fler människor än vad en karnivor- eller omnivordiet gör.

Elevkort #3 Abdullah

I genomsnitt transporteras maten i våra livsmedelsbutiker 2400 km. Det är ren slöseri med energi! Mindre jordbruk som står för närproducerad mat och lokala butiker försvinner för att vi väljer att köpa massproducerad mat som är skadlig för kroppen och i vissa fall innehåller bakterier.

Snart har vi förbrukat all tillgänglig bensin i världen och det kommer leda till en enorm brist på energi. Därför måste vi köpa mat från våra lokala bönder.

Elevkort #4 Patricia

Vi använder enormt mycket olja och kol i industrier både för transport och för att producera el. Regnskogar försvinner mer och mer, vilket gör att djur- och växtarter utrotas. Isen i nord- och sydpolen smälter på grund av global uppvärmning och insekter sprider allt fler sjukdomar. Naturkatastrofer är även mer förekommande idag än tidigare på grund av miljöförstörelsen.

Vi måste öka användningen av vind- och solenergi plus biogas samt finna andra sätt att transportera gods på. En bra lösning skulle också kunna vara att plantera fler träd för att rädda djur- och växtriket. Vi måste agera snabbt för tiden är snart ute!